

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СТВОРЕННЯ СЛУЖБИ МЕДІАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО КОМПЛЕКСУ №9 м.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО «ШЛЯХ ДО ПОРОЗУМІННЯ»

І. Загальні положення

1.1. Служба медіації навчально – виховного комплексу №9 м.Хмельницького «Шлях до медіації» (далі–Служба) – це добровільне об'єднання медіаторів з числа учасників/учасниць освітнього процесу: здобувачів освіти, педагогічних працівників/працівниць та батьків.

Медіація (відлат. Mediation – посередництво) – це добровільний і конфіденційний процес, у якому нейтральна третя особа (медіатор/медіаторка) допомагає сторонам знайти взаємоприйнятний варіант вирішення ситуації, що склалася.

Медіатор/медіатора – спеціально підготовлений/підготовлена посередник/посередниця у вирішенні конфліктів, який/яка однаково підтримує обидві сторони та допомагає їм знайти взаємоприйнятне рішення.

Медіатор/медіаторка однолітків – спеціально підготовлений/підготовлена з числа учнів/учениць посередник/посередниця у вирішенні конфліктів, який/яка однаково підтримує обидві сторони та допомагає їм знайти взаємоприйнятне рішення.

Відновний підхід – це:

- системний підхід до вирішення конфліктних ситуацій, який передбачає відновлення порушених конфліктом соціально-психологічного стану, зв'язків та відносин у житті його учасників/учасниць та їхнього соціального оточення; виправлення спричиненої конфліктом шкоди;
- теоретичне підґрунтя відновних практик – це поєднання цінностей, на яких базується практика; принципів, які описують спосіб реалізації цінностей на практиці; методів (практичних інструментів, процедур), які для цього використовуються.

1.2. У своїй діяльності Служба керується Загальною декларацією прав людини, Конвенцією ООН про права дитини, Етичним кодексом медіатора/медіатори служби НВК№9, Положенням про створення служби медіації «Шлях до медіації» навчально-виховного комплексу №9 м.Хмельницького (далі Положення), Статутом закладу, іншими відповідними документами.

1.3. Зміни до Положення вносяться членами координаційної служби, учасниками освітнього процесу за пропозицією та затверджуються педагогічною радою. Зміни не повинні суперечити принципам відновного підходу та етичним нормам діяльності служби.

1.4. Служба здійснює свою діяльність у взаємодії з учасниками освітнього процесу.

II. Мета та завдання діяльності служби медіації закладу освіти

2.1. Метою діяльності служби у закладі освіти є сприяння вирішенню конфліктів мирним шляхом, розбудові миру, протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми, формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, до дискримінації за будь-якими ознаками.

2.2. Завданнями служби є:

- допомога сторонам конфлікту знайти взаємоприйнятний варіант вирішення ситуації за допомогою відновних практик;
- формування вмій та навичок у учасників освітнього процесу вирішувати конфлікти ненасильницьким мирним шляхом;
- профілактика насильства та жорстокого поводження в освітньому середовищі;
- сприяння налагодженню позитивних стосунків між учасниками/учасницями освітнього процесу, формування комунікативних навичок;
- сприяння зниженню конфліктності та правопорушень у закладі освіти;
- сприяння формуванню культури миру в учнівських колективах та закладі в цілому;
- інформування учасників/учасниць освітнього процесу про принципи та цінності відновних практик тощо.

III. Принципи діяльності служби медіації

3.1. Принцип добровільності, який передбачає як добровільну участь всіх учасників освітнього процесу в організації роботи служби, так і обов'язкову добровільну згоду сторін конфлікту на участь у медіації.

3.2. Принцип конфіденційності, який передбачає обов'язок медіаторів не розголошувати отримані в ході медіації відомості. Виключення становить інформація про можливе нанесення шкоди життю, здоров'ю та безпеці сторін, випадків булінгу.

3.3. Принцип нейтральності, який забороняє медіаторам займати ту чи іншу сторону учасників/учасниць конфлікту. Служба не з'ясовує питання, хто винен, а є незалежним посередником, який допомагає сторонам самостійно знайти рішення, зробити висновки.

3.4. Принцип недискримінації за всіма ознаками усіх учасників/учасниць служби медіації та усіх хто до неї звертається.

IV. Структура служби медіації «Шлях до порозуміння» навчально-виховного комплексу №9 м.Хмельницького

4.1. До складу Служби входять учні-медіатори (2 учнів), учениці-медіаторки (2 учениці), педагогічні працівники (2 педагогічних працівників), батьки (2 батьків). При формуванні складу служби бажано дотримуватися гендерного балансу (співвідношення 50% хлопців та 50% дівчат).

4.2. Членів Служби делегують педагогічний колектив, батьківська громада, Шкільний парламент шляхом обговорення кандидатів на засіданнях та за умови їх добровільної згоди на роботу у Службі.

4.3. Координатором/координаторкою служби є педагогічний/педагогічна працівник/працівниця, який/яка пройшов/пройшла спеціальне навчання і на якого/яку покладено функції координатора/координаторки наказом керівника закладу освіти.

4.4. Функції координатора/координаторки:

- організація та координація діяльності служби;
- організація навчання здобувачів освіти щодо оволодіння базовими навичками медіатора/медіаторки;
- моніторинг діяльності служби;

4.5. Функції голови Служби:

- ведення документації служби;
- проведення супервізій та регулярного зворотного зв'язку з командою медіаторів/медіаторок;
- популяризація служби медіації;
- інформування закладу освіти про діяльність служби;
- моніторинг конфліктності у закладі освіти;
- визначає медіабельність конфлікту;
- визначає застосування відповідних відновних практик для вирішення конфлікту тощо.

4.6. В Службі можуть бути створені підрозділи/сектори:

- Інформаційного забезпечення;
- Просвітницької роботи;
- відповідальні за ведення документації тощо.

4.7. Питання не регламентовані даним Положенням, можуть визначатися локальними документами закладу освіти, Служби медіації.

V. Організація діяльності служби медіації «Шлях до порозуміння» навчально-виховного комплексу №9 м. Хмельницького

5.1. Інформація про конфлікти може надходити до служби від адміністрації, педагогічних працівників/працівниць, здобувачів освіти та їх батьків, інших осіб, передбачених законодавством.

5.2. Служба приймає рішення про можливість чи неможливість проведення відновних практик в кожному конкретному випадку самостійно.

5.3. Медіація проводиться за умови згоди конфліктуючих сторін взяти в ній добровільну участь. Медіація не може проводитися за фактом правопорушень, випадків з крайніми проявами жорстокості.

5.4. Служба самостійно визначає строки та етапи проведення медіації в кожному конкретному випадку.

5.5. При виникненні труднощів у виконанні зобов'язань, що взяли на себе сторони, служба допомагає сторонам визначити їх причини, знайти шляхи їх подолання.

5.6. За необхідності служба інформує учасників/учасниць відновних програм про можливості інших фахівців (психолог/психологиня, соціальний педагог/педагогиня тощо).

5.7. Діяльність служби фіксується у відповідних журналах, звітах тощо, які є її внутрішньою документацією.

5.8. Адміністрація закладу не втручається в процес медіації та сприяє Службі в організації взаємодії з соціальними службами (за потребою) та іншими установами та організаціями.

5.9. Адміністрація закладу освіти підтримує діяльність служби, надає окреме приміщення для забезпечення діяльності служби, у тому числі проведення медіаційних зустрічей, а також надає можливість використовувати інші ресурси закладу освіти (оргтехніку, канцелярське приладдя тощо), сприяє створенню налагодженого механізму звернення до служби щодо вирішення конфліктних ситуацій, розширення правового простору закладу.

5.10. Не рідше, ніж один раз у семестр, проводяться спільні наради адміністрації закладу освіти та служби медіації, на яких розглядаються питання щодо необхідних умов для підвищення ефективності роботи служби, її взаємодії з педагогічними працівниками та іншими учасниками освітнього процесу.

5.11. Органи учнівського самоврядування у взаємодії зі службою розробляють програму впровадження відновного підходу через систему позакласних заходів.

5.12. Служба не рідше одного разу на рік проводить зустрічі з батьківською та педагогічною громадами з питань формування партнерського спілкування та налагодження конструктивного діалогу.

VI. Права та обов'язки медіаторів та медіаторок служби медіації

6.1. Медіатори та медіаторки служби мають рівні права та обов'язки.

6.2. Кожен медіатор та кожна медіаторка служби має право:

- брати участь у загальних зустрічах;
- вносити пропозиції з питань, що пов'язані з діяльністю служби;
- отримувати інформацію про заплановані заходи;
- брати участь у реалізації програм і в заходах, що проводяться службою;
- відмовитися від проведення медіації;
- у випадку неможливості зберегти неупередженість, а також у разі

конфлікту інтересів;

– у разі прояву агресії з боку учасника/учасниці медіації по відношенню до медіатора/медіаторки чи іншого учасника/учасниці медіації у вигляді фізичного, психологічного насильства, погроз, шантажу тощо;

– у ситуації правопорушень, проявів насильства та жорстокості, гендерно зумовленого насильства;

– прояву стороною медіації намірів, відмінних від примирення чи врегулювання конфлікту, іншої недобросовісної поведінки;

– явної незаконності дій та домовленостей сторін медіації;

– за наявності інших поважних причин.

6.3. Медіатори та медіаторки служби зобов'язані:

– активно брати участь у діяльності служби;

– не розголошувати відомості про службу та її членів/членкинь, що можуть принижувати їх честь та гідність;

– дотримуватися правил проведення та принципів діяльності служби медіації;

– дотримуватися принципів Етичного кодексу медіаторів/медіаторок служби медіації закладу освіти;

– пройти навчання за курсом «Вступ до медіації» та інші курси за темою.

VII. Прикінцеві положення

7.1. Дане Положення набирає чинності з моменту затвердження.

7.2. Зміни до положення вносяться учасниками освітнього процесу через подання на педагогічну раду.

Використана література:

1. Адамчук Л.Л., Андрєєнкова В.Л., Волченко Л.П., канд. псих. наук, Войцях Т.В., Дацко О.В., Демчук С.В., Казарінова Ю.В., Калашник О.А., Левченко К.Б., докт. юрид. наук, професор, Лунченко Н.В., Марухіна І.В., Мельничук В.О., Мостовий А.В., Панок В.Г., докт. псих. наук, професор, Сокоп С.С., Тищенко О.М., Федорченко С.В., Чорната І.С. Створення системи служб порозуміння для впровадження медіації за принципом «рівний-рівному/рівнарівній» та вирішення конфліктів мирним шляхом у закладах освіти. – К.: ФОП Нічога С.О.. – 2018. – 174 с.

2. Положення про шкільну службу примирення. Лозенко С.М. Освітній проект «На урок» 2018 рік